

Ústav zemědělské ekonomiky a informací

**Analýzy agrárního zahraničního obchodu ČR
v lednu až červnu 2008 a 2009**

Zpracovala: Ing. Karina Pohlová

Zveřejnění dat o AZO ČR za červen 2009 v databázi ČSÚ: 6. 8. 2009

Předání výsledků agrárního zahraničního obchodu na MZe ČR: 31. 8. 2009

Přehled použitých zkratk

BG + RO	Bulharsko a Rumunsko
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu: Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko
EU 15	Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie
EU 10	Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko
OSVTE	Ostatní státy s vyspělou tržní ekonomikou: Andorra, Austrálie, Faerské ostrovy, Gibraltar, Grónsko, Izrael, Japonsko, Jihoafrická republika, Kanada, Nový Zéland, San Marino, Spojené státy, Turecko, Svatý stolec
RZ	Rozvojové země
SNS	Společenství nezávislých států: Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldávie, Rusko, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina, Uzbekistán

Metodická poznámka

Data do této zprávy byla získána prostřednictvím webové aplikace „Databáze zahraničního obchodu“ na stránkách ČSÚ. „Intranetový prohlížeč databází – Celní statistika“ spravovaný Mze je v současné době aktualizován a není pro pracovníky ÚZEI na portále Mze zpřístupněn.

Agrární dovoz ČR je sledován podle země původu, nikoliv podle země odeslání, neboť webová aplikace ČSÚ toto neumožňuje. Z aplikace ČSÚ nelze získávat hodnoty dovozů a vývozů z a do skupin zemí EURO-MED, ACP a MERCOSUR. V rámci třetích zemí je tak vedle SNS, ESVO a OSVTE sledován český AZO s rozvojovými zeměmi.

V databázi ČSÚ jsou k dispozici „dopočtené“ údaje do úrovně HS 2 (tj. kapitol KN), tudíž hodnoty dovozu a vývozu v podrobnějším komoditním členění (HS 4) nejsou úplné. Hodnota dovozu i vývozu je statistickou hodnotou (viz metodika na stránkách ČSÚ), nikoliv cenou obchodní parity.

Týká se to také kilogramových cen uvedených v tabulce 22, neboť vývoz a dovoz v kg, popř. jiných měrných jednotkách je možné z databáze získat pouze na úrovni HS 8. Dovoz a vývoz v kg je pro všechny agrární položky v databázi zahraničního obchodu znovu zaveden počínaje rokem 2009 (v letech 2007 a 2008 byl sledován pouze u komodit, které nebyly uváděny v žádné další měrné jednotce jako jsou ks, litry apod.).

1 Základní tendence v agrárním zahraničním obchodě ČR

Obrat AZO ČR se v měsíci červnu 2009 meziročně zvýšil o 1 235 mil. Kč, tj. 6,4 %. Z toho nárůst vývozu představoval 944,7 mil. Kč (11,5 %) a nárůst dovozu 290,2 mil. Kč (2,6 %). Na rozdíl od měsíců ledna až dubna, ve kterých došlo k meziročnímu zhoršení bilance, zaznamenal agrární obchod ČR v červnu 2009 meziroční pokles bilančního schodku o 654,5 mil. Kč na 2 178,4 mil. Kč při současném zvýšení stupně krytí dovozu vývozem o 6,4 p. b. na 80,7 %. Viz tab. 1.

Za celé první pololetí roku 2009 vypadají ukazatelé českého AZO méně příznivě. Hodnota obratu AZO ČR vzrostla meziročně o 1 915,6 mil. Kč, tj. pouze o 1,7 %. Zatímco se však dovoz zvýšil o 2 833,1 mil. Kč, vývoz se o 917,3 mil. Kč, tj. 1,7 % snížil. Pasivní bilance AZO ČR se v lednu až červnu 2009 prohloubila o 3 750,4 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se snížil z 83,1 % na 78,1 %. Vývoj AZO ČR v letech 2004 až 2009 znázorňuje graf 1.

Podíl AZO na celkovém obratu ZO ČR se v prvním pololetí roku 2009 v meziročním porovnání zvýšil o 1,2 p. b. na 5,8 %. Odpovídající ukazatel na straně dovozu vzrostl o 0,9 p. b. na 4,9 % a na straně vývozu o 1,7 p. b. na 6,8 %.

Na trhy EU 27, která je nejvýznamnějším odběratelem ČR, směřovalo v lednu až červnu 2009 již 92,3 % agrárního zboží (což meziročně představovalo zvýšení o 0,6 p. b.). Z toho do EU 15 bylo exportováno 48,6 % a do EU 12 zbývajících 43,7 %. Zatímco v případě EU 15 došlo k meziročnímu nárůstu podílu o 3,8 p. b., za EU 12 došlo k poklesu participace o 3,2 p. b. Největší měrou byly v lednu až červnu 2009 agrární výrobky z ČR vyváženy na Slovensko (25,5 %) a do Německa (23,1 %), dále do Polska (9,8 %), Itálie (6,5 %), Rakouska (5,2 %) a Maďarska (4,4 %). K meziročnímu zvýšení podílu však došlo jen v případě Německa (o 2,9 p. b.) a Rakouska (o 0,5 p. b.), participace ostatních uvedených zemí se snížila.

Nejvýznamnějším odběratelem agrárních výrobků z ČR v rámci třetích zemí je Rusko, jeho podíl na celkovém českém agrárním vývozu, stejně jako hodnota českého agrárního vývozu do této země, v prvním pololetí roku 2009 meziročně značně poklesla (o 0,7 p. b. na 1,3 %, resp. o 393,2 mil. Kč, tj. více než jednu třetinu). Participace SNS se pak snížila o 0,9 p. b. na 2,1 %. Naopak k mírnému zvýšení podílu došlo v případě ESVO (o 0,4 p. b.) a OSVTE (rovněž o 0,4 p. b.).

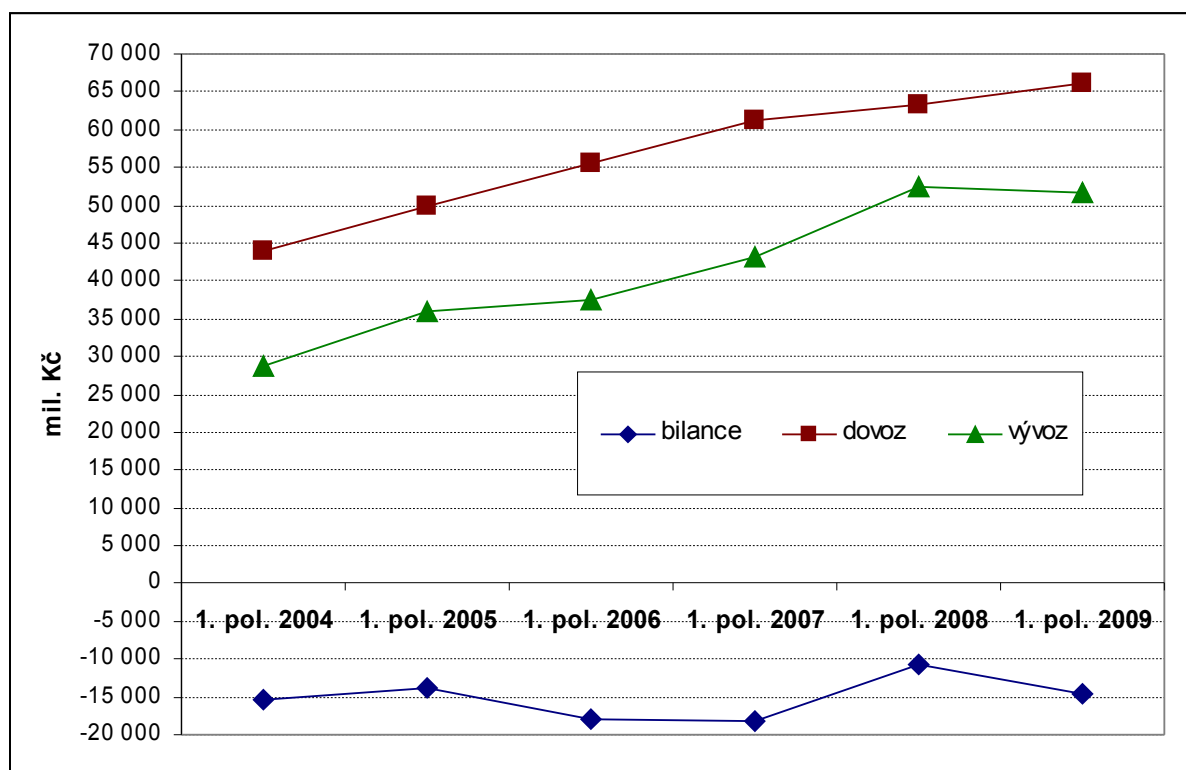
Naopak z EU 27 do ČR bylo v prvním pololetí roku 2009 importováno 85,2 % agrárního zboží, tj. meziročně o 1,9 p. b. více než ve stejném období roku 2008. Dovoz z původních členských zemí EU 15 se ve sledovaném období zvýšil o 0,8 p. b. a dovoz z EU 12 vzrostl o 1,0 p. b. Nejvýznamnějšími dodavateli byli Německo (23,1 %), Polsko

(14 %), Slovensko (8,1 %), Nizozemsko (7,4 %) a Itálie (5,2 %), přičemž pouze participace prvních dvou uvedených zemí se zvýšila (Německo o 0,3 p. b. a Polsko o 1,9 p. b.).

V rámci třetích zemí meziročně v prvním pololetí roku 2009 výrazněji poklesl podíl rozvojových zemí na celkovém českém agrárním dovozu o 1 p. b. na 7,9 %. Výrazně se ve sledovém období snížila hodnota dovozu z Chorvatska (o 237 mil. Kč na cca jednu pětinu) a podíl této země se snížil na zanedbatelných 0,1 %.

Meziroční prohloubení pasivní bilance českého AZO v prvním pololetí roku 2009 větší měrou způsobilo zhoršení obchodní bilance s EU 12, konkrétně nárůst schodku v obchodě s Polskem (o 2 802,1 mil. Kč) a pokles aktiva v obchodě se Slovenskem (o 636 mil. Kč). Naopak záporná bilance obchodu s Německem se ve stejné době zlepšila (o 493 mil. Kč). Viz tab. 4.

Graf 1 - Vývoj AZO ČR v letech 2004 až 2009

Pramen: Statistika zahraničního obchodu ČSÚ

2 Teritoriální skladba

2.1 AZO se státy EU 27

Obrat AZO ČR s EU 27 se v lednu až červnu 2009 meziročně zvýšil o 1 519,2 mil. Kč, tj. 9 %. Z toho nárůst vývozu dosáhl 1 009,6 mil. Kč (meziročně vyšší hodnota exportu do EU 15 o 1 062,6 mil. Kč převážila nižší hodnotu vývozu do EU 12 o 53 mil. Kč) a nárůst dovozu činil 509,6 mil. Kč, tj. 5,5 %. Schodek bilance AZO ČR se snížil o 500 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se zvýšil o 6,1 p. b. na 86,3 %. Meziroční vývoj českého AZO s EU 15 a EU 10 obsahuje tab. 6.

V lednu až červnu 2009 se obrat AZO ČR se EU 27 zvýšil v meziročním porovnání o 3 066,5 mil. Kč, tj. 3 %. Zatímco však český dovoz z EU 27 vzrostl o 3 597,4 mil. Kč (6,8 %), vývoz do EU 27 mírně poklesl (o 530,9 mil. Kč, tj. 1,1 %). V důsledku tohoto vývoje se prohloubila pasivní bilance AZO ČR s EU 27 o 4 128,4 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se snížil o 6,8 p. b. na 84,6 %.

Na negativním vývoji v prvním pololetí roku 2009 se podílel především agrární obchod s EU 10, neboť dovoz a vývoz z a do EU 15 se ve sledovaném období zvýšil přibližně stejnou měrou (o 6 %, resp. 6,6 %) a schodek bilance AZO ČR s EU 15 vzrostl o 651,3 mil. Kč. Naproti tomu v případě EU 12 došlo k výraznému poklesu aktivní obchodní bilance ČR o 3 477 mil. Kč, český vývoz do EU 10 se snížil o 2 075,4 mil. Kč, tj. 8,4 % a český dovoz z EU 12 se zvýšil o 1 401,6 mil. Kč, tj. 8,6 %. Viz tab. 4.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy EU 27 v lednu až červnu 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název zboží	%
1001	Pšenice a sourež	7,7
2402	Doutníky, doutníčky a cigarety z tabáku, náhražek	6,4
0401	Mléko a smetana nezahuštěná, neslazená	5,7
2203	Pivo ze sladu	3,8
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	3,6
2106	Přípravky potravinové jiné	3,5
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené bez šťáv	3,4
1806	Čokoláda a přípravky potravinářské ostatní s kakaem	3,1
1205	Semena řepky olejky, i drcená	3,1
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	2,9
1704	Cukrovinky bez kakaá (vč. bílé čokolády)	2,8
1107	Slad i pražený	2,8
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	2,7
0403	Podmáslí, mléko a smetana kyselé, jogurt, kefir	2,4
0102	Dobytěk hovězí živý	2,1
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	2,0

Dovoz:

KN	Název zboží	%
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	8,1
0406	Sýry a tvaroh	4,5
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	4,4
2106	Přípravky potravinové jiné	4,3
1806	Čokoláda a přípravky potravinářské ostatní s kakaem	3,9
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	3,2
2304	Pokrutiny a odpad po extrahování sojového oleje	3,1
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	2,3
0207	Maso a droby drůbeží jedlé čerstvé, chlazené, zmrazené	2,2
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené bez šťáv	2,0
2402	Doutníky, doutníčky a cigarety z tabáku nebo náhražek	2,0
702	Rajčata čerstvá, chlazená	1,7
2101	Výtažky, esence a koncentráty kávy, čaje, maté apod.	1,7
0805	Plody citrusové čerstvé, sušené	1,6
0901	Káva, i pražená, dekoфеinovaná, slupky, náhražky	1,6
1514	Olej řepkový, hořčičný, frakce chemicky neupravené	1,6
1901	Výtažek sladový, přípravky potravinářské	1,6
0602	Rostliny živé ostatní, řízky, rouby, podhoubí	1,5

2.2 ESVO

V červnu 2009 se v porovnání se stejným měsícem roku 2008 zvýšil obrat AZO ČR se státy ESVO o 22,4 mil. Kč, tj. 13,8 %. Nárůst českého agrárního vývozu do ESVO o 45,8 mil. Kč (o téměř tři čtvrtiny) převážil pokles českého agrárního dovozu z těchto států o 23,4 mil. Kč (o necelou jednu čtvrtinu), v důsledku čehož se změnila pasivní bilance českého AZO se státy ESVO ve výši 37 mil. Kč na aktivní ve výši 32,2 mil. Kč. Stupeň krytí dovozu vývozem se současně zvýšil z 63 % na 142,1 %.

V období ledna až června 2009 byl zaznamenán obdobný meziroční vývoj. Obrat AZO ČR s ESVO vzrostl o 99,5 mil. Kč, tj. o jednu desetinu. Na straně dovozu došlo k nárůstu hodnoty o 169,8 mil. Kč, tj. 38,1 % a na straně vývozu k poklesu o 70,2 mil. Kč, tj. 12,7 %. Bilance AZO ČR se státy ESVO zaznamenala změnu s pasíva ve výši 106,9 mil. Kč na aktivum ve výši 33,1 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem vzrostl z 80,6 % na 127,6 %.

Podíl zemí ESVO na celkovém českém agrárním exportu do třetích zemí se v prvním pololetí roku 2009 meziročně zvýšil o 5,3 p. b. na 15,5 % a jejich participace na celkovém českém agrárním importu z třetích zemí poklesla o 0,3 p. b. na 4,9 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR s ESVO v lednu až červnu 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název zboží	%
1107	Slad i pražený	18,2
2402	Doutníky, doutníčky a cigarety z tabáku, náhražek	14,7
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené bez šťáv	9,4
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	9,0
1006	Rýže	6,3
1001	Pšenice a sourež	6,3
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	3,7
2203	Pivo ze sladu	3,5
2104	Přípravky pro polévky, směsi přísad potravin	2,6
2102	Droždí aj. mikroorganismy, prášky do pečiva	2,5
1904	Výrobky z obilí získané bobtnáním pražením apod.	2,5
1209	Semena a plody výtrusy k výsevu	2,3
0208	Maso a droby ostatní jedlé čerstvé, chlazené, zmrazené	2,3

Dovoz:

KN	Název zboží	%
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	15,2
0304	Filé aj. maso rybí čerstvé, chlazené, zmrazené	14,0
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené bez šťáv	12,0
2106	Přípravky potravinové jiné	11,1
0302	Ryby čerstvé, chlazené bez filé aj. rybího masa	10,3
2101	Výtažky, esence a koncentráty, kávy, čaje, maté apod.	8,3
1806	Čokoláda a přípravky potravinářské ostatní s kakaem	7,7
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	5,0
2104	Přípravky pro polévky, směsi přísad potravin	3,7
0303	Ryby zmrazené bez filé aj. rybího masa	2,1
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	2,0

2.3 OSVTE

Obrat českého AZO s OSVTE byl v červnu 2009 meziročně o cca jednu desetinu nižší. K poklesu hodnoty došlo jak na straně vývozu (o 29,8 mil. Kč, tj. 43,7 %), tak dovozu (o 5,6 mil. Kč, tj. 2,2 %). V důsledku výraznějšího poklesu exportu došlo ke snížení schodku bilance českého obchodu s těmito státy o 24,1 mil. Kč na 148,4 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem ve sledovaném měsíci meziročně vzrostl z 26,1 % na 44,9 %.

V lednu až červnu 2009 vykázal naproti tomu obrat ČR s OSVTE 5% nárůst o 156,9 mil. Kč, neboť český agrární export do této skupiny zemí vzrostl o více než jednu čtvrtinu, což představovalo 201,3 mil. Kč, a odpovídající dovoz se o 2 %, tj. 44,4 mil. Kč snížil. Záporná bilance AZO ČR s OSVTE se zlepšila o 245,7 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se zvýšil o 9,9 p. b. na 44,5 %.

Podíl OSVTE na celkovém českém agrárním exportu do třetích zemí se v prvním pololetí roku 2009 meziročně zvýšil o 6,8 p. b. na 24,5 % a jeho participace na celkovém českém agrárním importu (přes pokles hodnoty dovozu) z třetích zemí mírně vzrostla o 1,2 p. b. na 22,4 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR s OSVTE v lednu až červnu 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název zboží	%
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	39,1
2203	Pivo ze sladu	18,4
2101	Výtažky, esence a koncentráty kávy, čaje, maté apod.	7,1
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	6,2
1107	Slad i pražený	5,8
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod., slizy ostatní	3,4
2106	Přípravky potravinové jiné	2,3
1211	Rostliny, plody aj. pro parfumerii, lékařství apod.	2,0
2402	Doutníky, doutníčky a cigarety z tabáku, náhražek	1,9
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené bez šťáv	1,8
1207	Semena a plody olejnaté ostatní, i drcené	1,7
2007	Zavařeniny, želé, kaše ovocné aj., pasty slazené	1,6

Dovoz:

KN	Název zboží	%
2106	Přípravky potravinové jiné	15,9
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	9,2
0709	Zelenina ostatní čerstvá, chlazená	9,1
0805	Plody citrusové čerstvé, sušené	8,6
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	5,7
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	4,2
0713	Luštěniny suché, vyluštěné, i loupané, drcené	3,3
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	3,3
0802	Ovoce skořápkové ostatní čerstvé, sušené, loupané	3,1
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	2,9
0304	Filé aj. maso rybí čerstvé, chlazené, zmrazené	2,7
2008	Ovoce ořechy aj., části rostlin jiné	2,4
0808	Jablka, hrušky, kdoule čerstvé	2,2

2.4 SNS

Obrát AZO ČR se státy SNS se v červnu 2009 v porovnání se stejným měsícem roku 2008 snížil o jednu pětinu (62,8 mil. Kč). Vzhledem k tomu, že objemově významnější agrární vývoz ČR do SNS poklesl o více než jednu čtvrtinu, tj. 69,6 mil. Kč a méně významný český agrární dovoz ze SNS o 13,8 %, tj. 6,8 mil. Kč, vzrostl, snížila se aktivní bilance obchodu s těmito státy o 76,5 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem poklesl z 538,4 % na 348,8 %.

Také za celé první pololetí roku 2009 došlo k meziročnímu poklesu obratu ČR se SNS, a to o 554,9 mil. Kč, tj. 29,4 %. V tomto případě se však snížila jak hodnota vývozu (o 523,2 mil. Kč, tj. necelou jednu třetinu), tak dovozu (o 31,6 mil. Kč, tj. cca jednu desetinu). Bilanční přebytek se v důsledku tohoto vývoje snížil o 491,7 mil. Kč, a stupeň krytí dovozu vývozem se snížil z 539,8 % na 406 %.

Participace SNS na celkovém českém agrárním exportu do třetích zemí v prvním pololetí roku 2009 meziročně poklesla o 9,7 p. b. na 26,9 % a odpovídající ukazatel na straně dovozu se téměř nezměnil (v lednu až červnu 2009 činil 2,7 %).

Nejvýznamnější položky AZO ČR se SNS v lednu až červnu 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR se SNS:

Vývoz:

KN	Název zboží	%
2203	Pivo ze sladu	19,7
1704	Cukrovinky bez kakaá (vč. bílé čokolády)	12,6
2101	Výtažky, esence a koncentráty kávy, čaje, maté apod.	9,6
2106	Přípravky potravinové jiné	9,5
1207	Semena a plody olejnaté ostatní i drcené	7,5
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	7,4
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	3,9
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod., slizy ostatní	3,5
1701	Cukr třtinový, řepný, sacharóza chemicky čistá	3,3
1209	Semena a plody výtrusy k výsevu	2,3
1107	Slad i pražený	2,2
0405	Máslo a jiné tuky z mléka	2,1

Dovoz:

KN	Název zboží	%
1507	Olej sojový, frakce, i rafinovaný, chemicky neupravený	12,8
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	10,3
0802	Ovoce skořápkové ostatní čerstvé, sušené, loupané	10,1
1512	Olej slunečnicový, bavlníkový aj., frakce neupravené	9,7
2102	Droždí aj. mikroorganismy, prášky do pečiva	7,7
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	5,3
1207	Semena a plody olejnaté ostatní, i drcené	3,9
0811	Ovoce, ořechy, i vařené, zmrazené i slazené	3,2
0409	Med přírodní	2,8
2007	Zavařeniny, želé, kaše ovocné aj., pasty slazené	2,6
2106	Přípravky potravinové jiné	2,6
2101	Výtažky, esence a koncentráty, kávy, čaje maté apod.	2,2
1806	Čokoláda a přípravky potravinářské ostatní s kakaem	2,1
1901	Výtažek sladový, přípravky potravinářské	2,0

2.5 RZ

Obrat AZO ČR s RZ se v červnu 2009 meziročně snížil o 118,8 mil. Kč, tj. 11,6 %. Z toho pokles českého agrárního vývozu do RZ poklesl o 34,1 mil. Kč, tj. jednu čtvrtinu a český agrární dovoz z RZ o 84,6 mil. Kč, tj. jednu desetinu. Ačkoliv pasivní bilance AZO ČR s těmito státy ve sledovém měsíci zaznamenala meziroční zlepšení o 50,5 mil. Kč, stupeň krytí dovozu vývozem se ve stejné době snížil o 2,6 p. b. na 13,4 %.

Za první pololetí roku 2009 došlo k meziročnímu snížení obratu AZO ČR s RZ o 498,9 mil. Kč, tj. 7,8 % (přesto se podíl RZ na celkovém obratu AZO ČR s třetími zeměmi téměř nezměnil). Na straně vývozu vykázala ČR pokles ve výši 116,4 mil. Kč, tj. 15 % a na straně dovozu 382,4 mil. Kč, tj. 6,8 %. Schodek bilance AZO ČR s RZ se snížil o 265,9 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem poklesl o 1,3 p. b. na 12,6 %.

Participace RZ na celkovém českém agrárním vývozu se ve sledovaném období mírně snížila na 16,6 % a odpovídající podíl na straně dovozu se nepatrně zvýšil na 53,4 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se RZ v lednu až červnu 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název zboží	%
0406	Sýry a tvaroh	29,4
0402	Mléko a smetana zahuštěná, slazená	28,0
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod., slizy ostatní	9,9
0404	Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené	8,1
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	5,6
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	3,6
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	2,3
0106	Zvířata ostatní živá	2,2
2106	Přípravky potravinové jiné	1,4
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené bez šťáv	1,2
2203	Pivo ze sladu	1,0

Dovoz:

KN	Název zboží	%
0803	Banány vč. plentejnů čerstvé, sušené	16,1
1602	Přípravky, konzervy jiné z masa, drobbů, krve	5,6
0207	Maso a droby drůbeží jedlé čerstvé, chlazené, zmrazené	5,5
0702	Rajčata čerstvá, chlazená	5,3
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	5,2
2207	Ethylalkohol nenedatur. nad 80 %, destiláty denatur.	4,8
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	4,7
0210	Maso a droby jedlé solené apod., moučky, prášky	3,5
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod., slizy ostatní	3,5
1604	Přípravky, konzervy z ryb, kaviár, jeho náhražky	3,3
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	2,0
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	2,0

3 Komoditní skladba

3.1 Komoditní skladba vývozu

K nejvýraznějšímu meziročnímu nárůstu hodnoty vývozu došlo v červnu 2009 v komoditním členění za kapitoly *KN 10 „Obiloviny“* (o 405,6 mil. Kč na více než dvojnásobek), *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 270,6 mil. Kč, tj. o více než jednu polovinu), *KN 21 „Různé potravinové přípravy“* (o 150,7 mil. Kč, tj. o více než jednu pětinu) a *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje“* (o 131,3 mil. Kč, tj. 70,6 %). Naopak nejvýrazněji poklesl vývoz výrobků v rámci kapitol *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce a med“* (o 177,8 mil. Kč, tj. 14,2 %) a *KN 17 „Cukr a cukrovinky“* (o 127,9 mil. Kč, tj. cca jednu čtvrtinu).

Za první pololetí roku 2009 byl zaznamenán nejvyšší meziroční přírůstek exportu kapitoly *KN 10 „Obiloviny“* (o 1 676,4 mil. Kč, tj. 44,7 %, což zároveň představovalo nejvyšší nárůst vývozu v procentickém vyjádření), dále se značným odstupem kapitol *KN 16 „Přípravy z masa a droby“* (o 266,8 mil. Kč, tj. více než jednu pětinu) a *KN 02 „Maso a droby“* (o 203,9 mil. Kč, tj. 11 %). Naproti tomu nejvíce poklesla hodnota vývozu kapitol *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce a med“* (o 1 422,5 mil. Kč, tj. 8,1 %), dále *KN 23 „Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu, krmivo“* (o 559 mil. Kč, tj. necelou jednu čtvrtinu) a *KN 17 „Cukr a cukrovinky“* (o 421,5 mil. Kč, tj. 15,7 %).

3.2 Komoditní skladba dovozu

V červnu 2009 v porovnání se stejným měsícem roku 2008 vzrostl nevýrazněji dovoz zboží v rámci kapitol *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 154,8 mil. Kč, tj. 53,8 %), *KN 02 „Maso a droby“* (o 147 mil. Kč, tj. 12,1 %) a *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje“* (o 136,4 mil. Kč, tj. 29,1 %). Naopak k poklesu hodnoty dovozu došlo zejména za komoditní agregace *KN 08 „Ovoce a ořechy“* (o 124,3 mil. Kč, tj. 12,5 %), *KN 10 „Obiloviny“* (o 93,2 mil. Kč, tj. 44 %) a *KN 09 „Káva, čaj, maté, koření“* (o 39,8 mil. Kč, tj. 14,2 %).

V období ledna až června 2009 zaznamenaly nejvyšší meziroční přírůstky dovozů kapitoly *KN 02 „Maso a droby“* (o 1 554,7 mil. Kč, tj. cca jednu čtvrtinu), *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 779,6 mil. Kč, tj. 63,7 %), *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje“* (o 502 mil. Kč, tj. jednu pětinu) a *KN 07 „Zelenina, požitelné rostliny, kořeny a hlízy“* (o 389,4 mil. Kč, tj. 7,7 %). Meziročně nižší byl naopak zejména dovoz v rámci kapitol *KN 08 „Ovoce a ořechy“* (o 447,9 mil. Kč, tj. 7,9 %), *KN 10 „Obiloviny“* (o 392,2 mil. Kč, tj. 14,8 %), *KN 23 „Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu, krmivo“* (o 284,3 mil. Kč, tj. 6,4 %) a *KN 17 „Cukr a cukrovinky“* (o 231,2 mil. Kč, tj. 11,7 %).

3.3 Komoditní skladba bilance

Nejvyššího bilančního aktiva dosáhla ČR v červnu 2009 v obchodě s produkty kapitol *KN 10 „Obiloviny“*, *KN 12 „Olejnata semena a plody“*, *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* a *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce a med“*. Naproti tomu hlavními netto-dovozními kapitolami byly *KN 02 „Maso a droby“*, *KN 08 „Ovoce a ořechy“* a *KN 07 „Zelenina, požitelné rostliny, kořeny a hlízy“*. Viz tab. 12.

Na meziročním zlepšení obchodního salda v červnu 2009 se největší měrou podílely nárůst bilančního aktiva za kapitolu *KN 10 „Obiloviny“* (o 498,8 mil. Kč) a pokles bilančního pasíva za kapitoly *KN 21 „Různé potravinové přípravky“* (o 153 mil. Kč) a *KN 08 „Ovoce a ořechy“* (o 144 mil. Kč). Ke zhoršení salda naproti tomu došlo především v obchodě s výrobky kapitol *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce a med“* (snížení aktiva o 263,8 mil. Kč), *KN 02 „Maso a droby“* (nárůst schodku o 126 mil. Kč) a *KN 17 „Cukr a cukrovinky“* (pokles aktiva o 118,6 mil. Kč).

V prvním pololetí roku 2009 byly nejdůležitějšími netto-vývozními kapitolami *KN 10 „Obiloviny“*, *KN „Olejnata semena a plody“* a *KN 11 „Mlýnské výrobky, slad, škroby apod.“* Naopak stejně jako za samotný měsíc červen, pouze v jiném pořadí, byly hlavními netto-dovozními komoditními agregacemi *KN 02 „Maso a droby“*, *KN 07 „Zelenina, požitelné rostliny, kořeny a hlízy“* a *KN 08 „Ovoce a ořechy“*. Viz tab. 8.

Meziroční zhoršení obchodní bilance v lednu až červnu 2009 největší měrou způsobily pokles aktiva za kapitoly *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce a med“* (o 1 570,1 mil. Kč) a *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 1 138,6 mil. Kč) a nárůst pasíva za kapitolu *KN 02 „Maso a droby“* (o 1 350,7 mil. Kč), které převážily meziročně vyšší bilanční přebytek v obchodě s *KN 10 „Obilovinami“* (o 2 068,6 mil. Kč) a meziročně nižší schodek v obchodě s *KN „Ovocem a ořechy“* (o 395,1 mil. Kč).